

Ενόψει των εκλογών της 21ης Μαΐου 2023, η **Παντιέρα** είχε διοργανώσει μια συζήτηση με τρεις αξιόλογους ομιλητές, υποψήφιους τότε στα ψηφοδέλτια της **ΑΝΤΑΡΣΥΑ**.

Την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα αυτή συζήτηση, λόγω του περιεχομένου της, κρίναμε χρήσιμο να επαναφέρουμε στην επικαιρότητα ενόψει των επικείμενων Ευρωεκλογών της 9ης Ιουνίου 2024, στις οποίες άλλωστε ο **Ηλίας Ιωακείμογλου** και ο **Σταύρος Μαυρουδέας** είναι υποψήφιοι με την **ΑΝΤΑΡΣΥΑ -Ανατρεπτική Συνεργασία**.

Ακολουθεί η παλιά μας ανάρτηση:

Ο **Ηλίας Ιωακείμογλου**, οικονομικός αναλυτής, υποψήφιος στον Βόρειο Τομέα Αθηνών, ο **Σταύρος Μαυρουδέας**, καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, υποψήφιος στην Ανατολική Αττική, και ο **Παναγιώτης Μαυροειδής**, μηχανικός, υποψήφιος και αυτός στην Ανατολική Αττική, δέχτηκαν την πρόσκλησή μας και συζήτησαν το βράδυ της Δευτέρας 8 Μαΐου με θέμα:

Η κρίση του ελληνικού καπιταλισμού, οι επιπτώσεις της για τον κόσμο της εργασίας και οι επικείμενες εκλογές.

Η συζήτηση ανέδειξε πλευρές του ζητήματος με διαχρονικά αξία, πέρα από την προεκλογική

περίοδο, όπως όμως ήταν φυσικό, περιστράφηκε και στα επίδικα των εκλογών και το τι κρίνεται σε αυτές.

Αξίζει να την παρακολουθήσετε ολόκληρη!

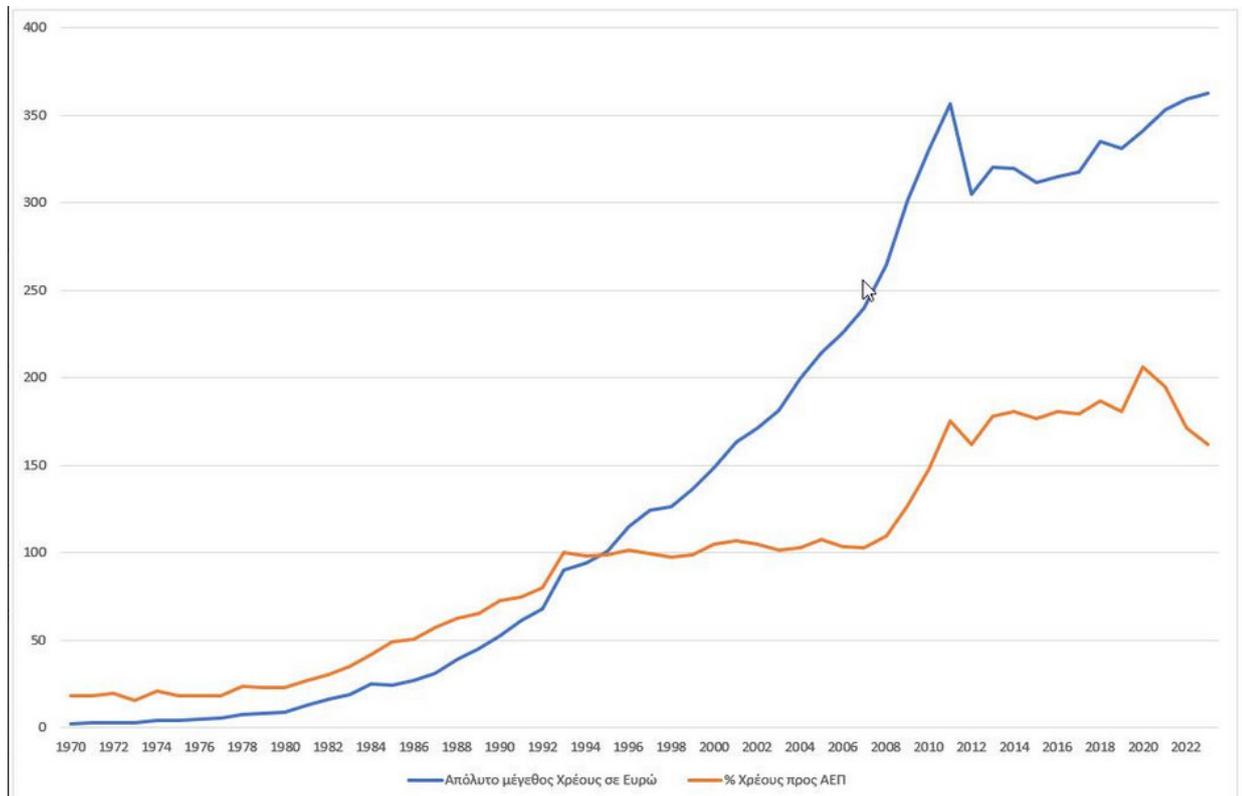
Σε ορισμένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά διαγράμματα που παρατίθενται στη συνέχεια, αναφέρθηκε ο Σταύρος Μαυρουδέας στην ομιλία του.

Τη συζήτηση από την πλευρά της **Παντιέρας** συντόνισε ο **Νίκος Ξηρουδάκης**.

Διόγκωση του χρέους

Το απόλυτο μέγεθος του χρέους αυξάνει δραματικά.

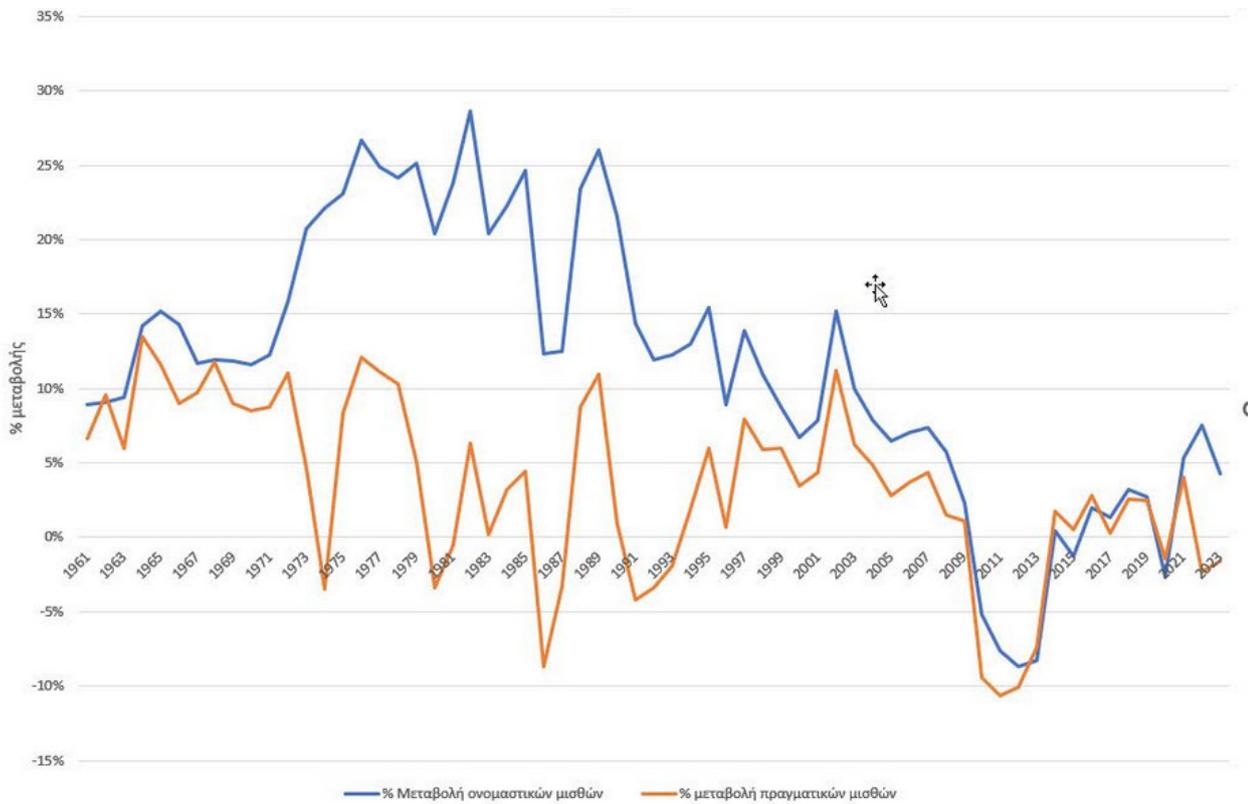
Την ίδια ώρα ο λόγος χρέους/ΑΕΠ μειώνεται, επειδή ο πληθωρισμός αυξάνει το ονομαστικό μέγεθος του ΑΕΠ.

Μείωση των Μισθών

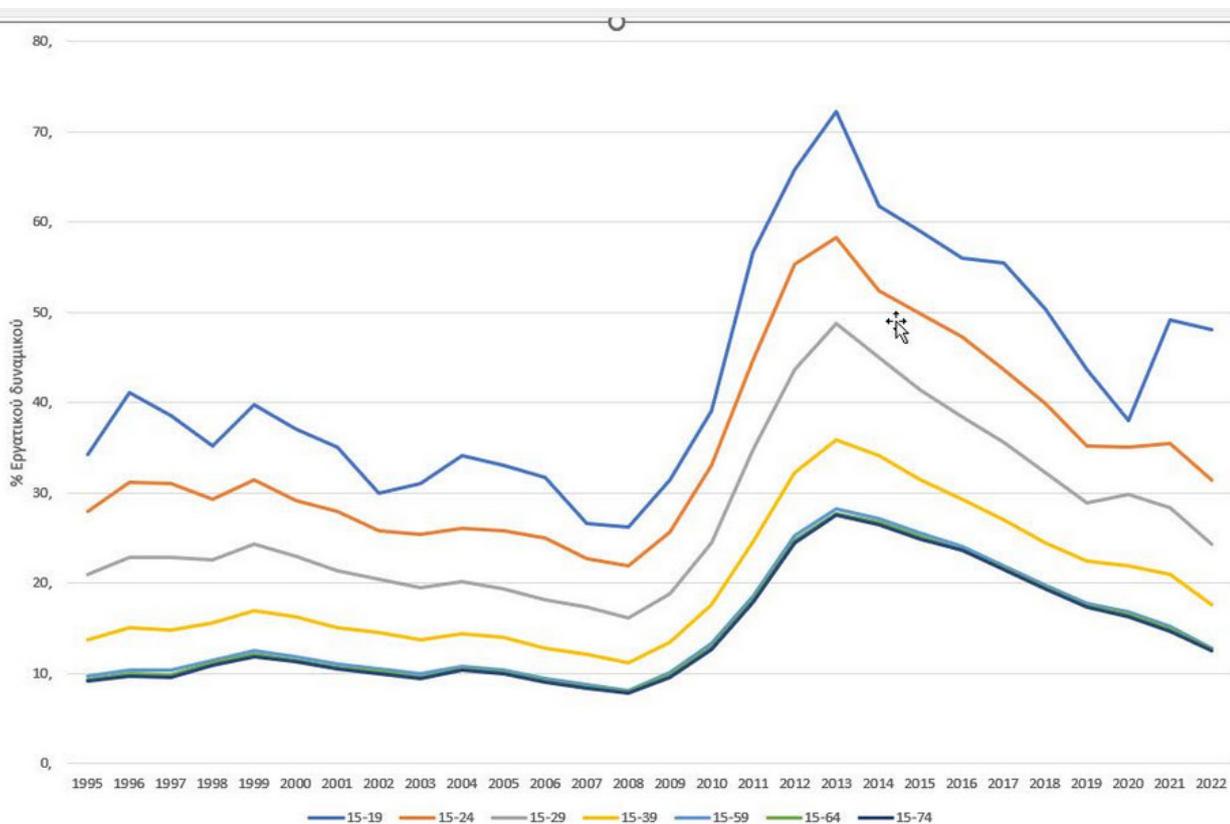
Οι πραγματικοί μισθοί μειώνονται διαρκώς.

Ο πληθωρισμός κερδών (δηλαδή η αύξηση του περιθωρίου κέρδους των επιχειρήσεων) της τελευταίας περιόδου τους μειώνει ξανά δραματικά.

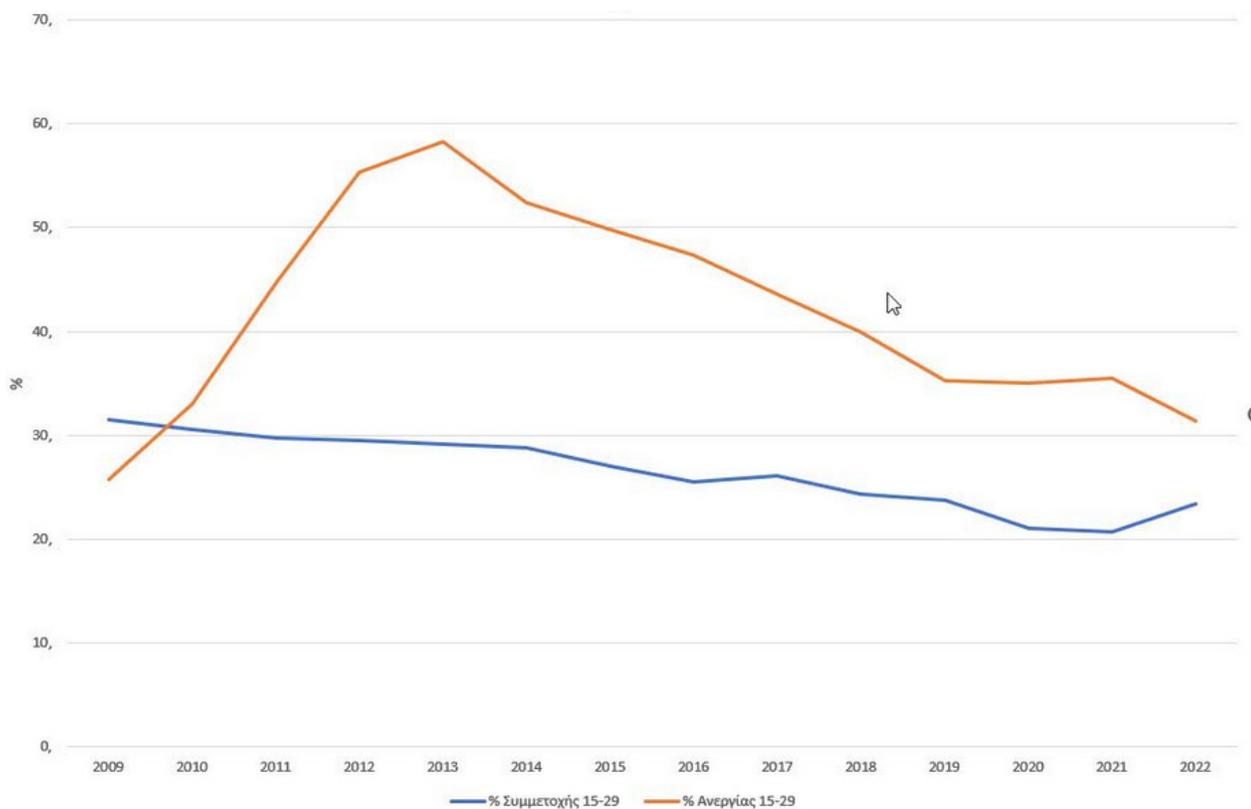

Αύξηση της ανεργίας των νέων

Όσο μικραίνουν οι ηλικιακές ομάδες, τόσο αυξάνει το ποσοστό ανέργων

Η μείωση της ανεργίας των νέων τα τελευταία χρόνια (2013 - 2020) οφείλεται στη μείωση της συμμετοχής τους στο εργατικό δυναμικό, δηλαδή στο ότι λιγότεροι νέοι ψάχνουν για δουλειά και όχι στο ότι αυξάνονται οι δουλειές.

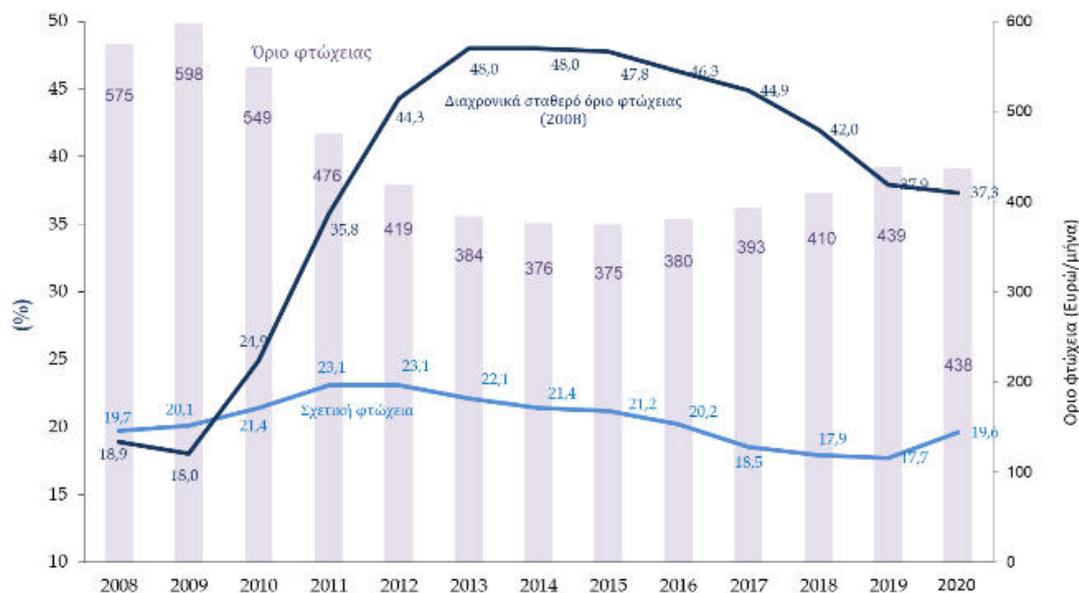

Αύξηση της φτώχειας

Οι συστημικοί φορείς υποστηρίζουν ότι οι καπιταλιστικές πολιτικές προσαρμογής δεν επιδείνωσαν πολύ την (σχετική) φτώχεια. Αυτό είναι ένα στατιστικό τρικ, γιατί η σχετική φτώχεια υπολογίζεται ως ποσοστό του εισοδήματος. Και το τελευταίο μειώθηκε δραματικά όλα αυτά τα χρόνια.

Εάν πάρουμε όμως σαν βάση το επίπεδο της φτώχειας πριν την κρίση (2008), τότε σε όλη την επόμενη περίοδο έχουμε μία εντυπωσιακή επιδείνωση.

Όρια σχετικής φτώχειας και κίνδυνος φτώχειας σε Ελλάδα 2008-2020 (έρευνες 2009-2021).

Πηγή: επεξεργασία στοιχείων από EU-SILC:

Συχνά στο δημόσιο διάλογο γίνεται αναφορά στην σχετική φτώχεια η οποία στο σύνολο της χώρας παρουσιάζει μια σχετικά μικρή αύξηση την περίοδο της κρίσης από 17,9% το 2008 στο 23,1% το 2011 για να επανέλθει στο ίδια επίπεδο μετά το 2017. Ο κίνδυνος όμως σχετικής φτώχειας, ιδιαίτερα σε περιόδους ύφεσης, δεν αποτυπώνει τις πραγματικές αλλαγές στο επίπεδο διαβίωσης του πληθυσμού, επειδή υπολογίζεται ως ποσοστό του διαμέσου εισοδήματος κάθε έτους, το οποίο έχει μειωθεί δραματικά την περίοδο της κρίσης. Ο δείκτης φτώχειας με βάση ένα διαχρονικά σταθερό όριο μας επιτρέπει τις διαχρονικές συγκρίσεις του επιπέδου διαβίωσης του πληθυσμού, ιδιαίτερα σε περιόδους όπου παρατηρούνται έντονες μεταβολές στο ύψος του ΑΕΠ και των εισοδημάτων των κατοίκων μιας χώρας ή περιοχής. Ο δείκτης αυτός χρησιμοποιεί ένα διαχρονικά σταθερό όριο φτώχειας ενός συγκεκριμένου έτους (πχ. 2008) και σταθμίζοντας τα εισοδήματα ως προς τις αλλαγές στην αγοραστική δύναμη, για να αποτυπώσει αν υπάρχει βελτίωση ή επιδύνηση στις συνθήκες διαβίωσης των νοικοκυριών. Ο δείκτης του διαχρονικά σταθερού ορίου φτώχειας ορίζεται ως το ποσοστό της σχετικής φτώχειας για ένα έτος βάσης, προσαρμοσμένο στον πληθωρισμό. Έτσι, ο δείκτης αυτός αποτυπώνει την πραγματική εικόνα, καθώς δεν επηρεάζεται από αλλαγές στο διάμεσο ισόδυναμο εισόδημα, ενώ συμβάλλει στη μέτρηση της σχετικής φτώχειας όταν το διάμεσο εισόδημα μειώνεται. Χρησιμοποιώντας λοιπόν το όριο φτώχειας του 2007 (έρευνας 2008) και σταθμίζοντας τα εισοδήματα ως προς την αγοραστική τους δύναμη, θα διαπιστώσουμε πως η φτώχεια στο σύνολο της επικράτειας παρουσιάζει μια δραματική επιδείνωση την περίοδο της κρίσης και της εφαρμογής των πολιτικών λιτότητας. Έτσι από 18% το 2009 ο κίνδυνος φτώχειας

ανέρχεται σε 48% το 2013. Δηλαδή το 2013 ο μισός πληθυσμός της χώρας έχει επίπεδο διαβίωσης αντίστοιχο με αυτό που είχε το φτωχότερο 18% πριν 4 χρόνια. Η φτώχεια διατηρείται έκτοτε σε αντίστοιχα υψηλά επίπεδα παρουσιάζοντας μικρή μείωση μετά το 2015